

Till Finansdepartementet
Datum: 2021-10-18
Diarienummer 4065/21

Handläggare
Malin Josefsson
Telefon: 031-368 10 40
E-post: malin.josefsson@fastighet.goteborg.se

Göteborgs stads yttrande över Boverkets rapport ”Ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder”

Inledning

Göteborgs Stad har fått Boverkets rapport ”Ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder” på remiss. Stadsledningskontoret har översänt remissen till fastighetsnämnden för direkt besvarande till finansdepartementet.

Generella överväganden

Presumptionsregel

Boverket föreslår i sin rapport att det i PBL införs en presumptionsregel kring vem som bär ansvaret för att åtgärda ett enkelt hinder, vilken ska gälla både för publika lokaler och allmän platsmark. Om det inte är fastighetsägaren som är ansvarig för att åtgärda hindret är det upp till denna att bevisa detta.

Göteborgs Stads uppfattning är att förslaget att införa en presumptionsregel är bra eftersom det är viktigt att ansvarsfrågan kring enkelt avhjälpna hinder tydliggörs. Införandet av en presumptionsregel kan underlätta för kommunen i tillsynsarbetet om det blir upp till byggnadsägaren att påvisa ett civilrättsligt avtal i de fall presumptionen brutits. En risk staden ser med möjligheten att bryta presumptionen är att den ekonomiska bedömningen av ett hinder blir en helt annan om det är en liten verksamhet, som hyr en lokal som blir bärare av ansvaret för åtgärdandet än om ansvaret helt ligger på byggnadsägaren. En mindre verksamhet med låg omsättning har inte samma ekonomiska resurser och därmed kan resultatet bli att färre hinder åtgärdas.

I stadens hyresavtal skrivs ofta myndighetskrav över på hyresgästen. Ett förslag till Boverket är att tydliggöra gränsdragningarna gällande de olika typer av hinder som finns i en lokal. De byggnadsspecifika hindren som exempelvis avsaknaden av ledstång eller dörrautomatik, och de verksamhetsspecifika hindren som exempelvis möblering eller verksamhetsskyltning. Ansvarsfrågan bör då kunna delas upp för att på så sätt komma längre i arbetet med att alla hinder åtgärdas.

Inom Göteborgs Stad har staden lokalt tagit arbetet ett steg vidare. Göteborgs Stads byggnadsägande förvaltningar och bolag tecknade år 2020 en avsiktsförklaring som syftar till att dessa tar ansvar för och åtgärdar, och i mestadels av fallen, finansiera åtgärdandet

av enkelt avhjälpna hinder i berörda publika lokaler. Att sätta ramarna kring vem som har ansvar för vilken typ av hinder gällande de byggnadsspecifika och verksamhetsspecifika är en del av arbetet som kvarstår för ökat tydliggörande och därmed möjlighet till undanröjandet av hinder.

Kostnadsbedömda åtgärder

Boverket fick i uppdrag av regeringen att utreda om det är möjligt att undanta vissa enkla åtgärder som inte är kostsamma från den ekonomiska bedömningen som görs vid enkelt avhjälpna hinder. I sin analys landade Boverket i att inte förslå några på förhand kostnadsbedömda åtgärder utpekade i HIN.

Vidare ser Göteborgs stad att åtgärder som är enkla och inte kostsamma borde finnas utpekade i HIN, och alltid åtgärdas. Idag kan ofta utredningskostnaden överstiga själva kostnaden för åtgärdandet av hindret som skulle kunna åtgärdas med standardlösning.

Det skulle innebära en både tids- och kostnadseffektivare handläggning av ärendena då det oftast är kostnadsbedömningen som är svår för kommunen att göra. Fördelen skulle även bli att en byggnadsägare alltid vet vilka hinder som måste åtgärdas vilket kan leda till att fler enkelt avhjälpna hinder avhjälpas.

Informationskampanj

Boverket föreslår vidare att en kraftfull informationssatsning ska genomföras samt att kunskapen kring enkelt avhjälpna hinder ska breddas genom att hitta nya sätt att kommunicera. Detta ser Boverket behöver ske regelbundet genom aktiviteter och kampanjer. Boverket vill benämna satsningen ”Hindra Hindren!”

Boverkets ambition att bredda kunskapen genom att hitta nya sätt att kommunicera är positiv. Lagen om enkelt avhjälpna hinder har funnits i cirka 20 år men fortfarande kvarstår många enkelt avhjälpna hinder och undanröjandet av dessa. Göteborgs Stad ser att information kring lagen och kring vad ett enkelt avhjälpna hinder är behövs. Staden ser även att det krävs ytterligare insatser för att de hinder som kvarstår ska åtgärdas och att de åtgärdas på ett sådant sätt att nya hinder inte uppstår.

Göteborgs Stad vill lyfta fram kunskapsbehovet som finns kring hur avhjälpandet av ett enkelt avhjälpna hinder kan utföras, inte bara vilka hinder som ska avhjälpas. Detta för att på så sätt bidra till ett mer tillgängligt och användbart samhälle för fler.

Förvaltningens bedömning

Göteborgs Stads samlade bedömning är att införandet av presumtionsregeln, som förtydligar ansvarsfrågan kring enkelt avhjälpna hinder är bra, då den kan komma att skynda på åtgärdandet av hinder och därmed skapa ett mer tillgängligt och användbart samhälle för fler. För att skynda på processen ytterligare kan ett tydliggörande kring vad som är byggnadsspecifika hinder och verksamhetsspecifika hinder ytterligare underlätta och tydliggöra ansvarsfrågan.

Vad gäller Boverkets förslag kring att inte föreslå några på förhand utpekade åtgärder i HIN, som alltid ska åtgärdas utan en ekonomisk bedömning, delar Göteborgs Stad som

storkommun inte Boverkets slutsats. Staden ser att utpekade åtgärder i HIN skulle underlätta arbetet med enkelt avhjälpna hinder och bidra till att fler hinder avhjälpas. I rapporten tydliggörs inte hur en kostnadsberäkning av enkelt avhjälpna hinder ska ske eller vilka kriterier som ska gälla vid bedömningen. Kommunen har därmed ingen vägledning i regelverket kring vad den ekonomiska bedömningen ska grundas på eller hur den ska utföras och troligen blir bedömningen olika i landets kommuner.

Göteborgs Stad anser att fler hinder skulle åtgärdas om information utformades kring hur ansvariga kan åtgärda enkelt avhjälpna hinder på ett kostnadseffektivt och systematiskt sätt, samt hur åtgärdandet kan planeras in i ordinarie underhållsarbete.

Enligt uppdrag

Martin Öbo

Fastighetsdirektör

Bilagor

1. Protokollsutdrag från fastighetsnämnden